

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MDLX. ad annum MDCXXIII.

Parisiis, 1644

VI. De residentia curatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15522

ANNO
 CHRISTI
 1596.

tis a rebus pendent, definire vel superuacaneum, vel incertum, & indefinibile putamus.

Quod ad causas absentia pertinet, id fiat, quod Tridentino Concilio sancitum & declaratum est; cuius dispositionem in omnibus declaramus seruandam & exequendam.

Qui incitiam laborant, & ambitiosa nobilium potentia nituntur, cum vel ad ordines, vel ad beneficia aspirant, commendatitias literas vndique collectas ad praesidium incitiae suae adsciscunt. Duo vero, quibus est occurrendum, efficere conantur, vt imperitiam his suis fulciant adminiculis, aut praelato liberam disponendi facultatem adimant, vel eundem in difficultates adducant. Idcirco statuimus, & declaramus omnes & singulos commendatitiarum literarum perquisitores, & praesentatores, siue ad ordines, siue ad beneficia aspirent, quandocumque pro praedictis commendatitias praesentarint, tunc temporis ad eadem, quae tum petunt, quamuis alias idonei essent, non promoveantur.

Capellae, & altaria de iure patronatus laicorum, incompta, & inculta, decet omni ratione ornari. Patronos autem episcopi iuris remediis compellant, & quae debent, omnino a parte sua impleant.

Praterea vigiliis sanctorum, & festorum dierum, quibus ieiunatur, praecedente vespere signo campanae intimitur populis ieiunii futuri obseruatio, vt ignorantiae praetextus excludatur. Quod episcopi parochis indicent omnino exequendum.

VI.

QUI curam animarum ex officio susceptam habent, rei debent, quam sustinent, quae singulis periclitatur momentis, praesentem operam dare; atque hi quidem vt corporali insistant residentia, ita piis debent conatibus vrgere, ne quid propter illorum iniuriam, aut nequitiam pereat, & reddendae rationis obligatione malum custodem obstringat. Debent curati meminisse, datos se populis mediatores inter Deum, & homines, vt sacra frequenter facere pro ecclesia sancta Dei, & populo sibi commisso non omittant; vt verbum Dei, cuius dispensatores facti sunt, inculcare animis fidelium non desinant; vt sacramenta petentibus vel ministrare, vel proponere, & suadere maxima diligen-

tia, studeant, vt vitæ integritatem in exemplum aliis præ-
tendant, & quasi lucernis ardentibus viam demonstrent,
qua per diuinorum mandatorum obseruantiam in cælum
ascenditur.

Sacra festis diebus facere curati non omittant : reliqui
vero tam sæpe, vt muneri suo satisfaciant. Sacramenta om-
nia ex Romano rituali ministrent, vt in breuiario, Missali,
sacerdotali, rituali, & aliis sanctam apostolicam Roma-
nam ecclesiam magistram, quæ non fallitur, & matrem,
quæ materna dilectione filios non amare, & salutaribus
non pascere alimentis non potest, omnino sequantur.

Duo sunt fines in humana fragilitate ; ingressus in vitam,
& exitus : his tamquam curriculi huius finibus vita præfens
terminatur, vtrobique curatorum vigilantia, & Christiana
caritas requiritur. Cum enim ingredimur in hanc vitam
ærumnis & periculis refertam, iræ filii, spei salutaris exper-
tes, & renouationem regenerationis expectamus ; præsto
debet esse, qui baptismi sacramento originalis peccati ma-
culam abstergat, & in filiationem Dei, qua iuste primi pa-
rentis culpa damnati fueramus, restituat. Discessus ex hac
vita, qui graui premitur erratorum pondere, & perpetui
naufragii metu, nisi opportune spiritualis medici pharma-
co muniatur, & confirmetur, iure quidem postulat, vt dis-
pensator, cui fuerat ministerii ratio commissâ, damni pœ-
na damnetur. Ad patrinatum in baptisinate non admittant
curati eos, qui saltem memoriter non teneant orationem
dominicam, salutationem angelicam, & symbolum apo-
stolorum.

Sint igitur curati diligentia, & fideli ministerio com-
mendabiles, vt opus, quod tenent, diligenter sustineant,
Dei, & episcopi sui animaduersionem subituri, si negligenter
se gesserint. Ac hi quidem extra parochiæ fines habitare
non præsumant, sed inter suum gregem diuerticulum
habeant, vt in omnes partes custodia, & caritatis suæ affe-
ctio commode dimanet. In libro descripta habeant distin-
cte nomina parochianorum per domos, & familias ; con-
fessionem, & communionem paschatis resurrectionis domini-
cæ intendant ; inter illos omnia obseruent, omnia circum-
spiciant. Vt patresfamilias bene familiæ præpositi, si quem
præfenserint corpore ægrotare, prudenter adeant, conso-
lentur ;

ANNO
CHRISTI
1596.

lentur ; ac vt medicus corpori subuenire medicamento properat , salutis monita prudenti , & maturo sermone , ac spirituales medicinas proponant , suadeant , ministrent ; ac ouem Christi sanguine redemptam ne patiantur inedia , & fame spirituali perire. Præter libros , in quibus scribantur nomina baptizatorum , & confirmatorum , habeant curati librum matrimoniorum , atque item mortuorum : vsus enim iam docuit huiusmodi scriptiones ad multas , easque maximas , etiam summe periculosas controuersias tollendas pertinere.

De ecclesiis , sacristiis , ecclesiastica supellectili , & decenti illorum omnium cultu , ita curent , qui parochialibus præsent ecclesiis ; vt nihil appareat sordidum , aut minus quam decet nitidum.

A cœmeteriis vineas , & fructuosas arbores amoueant ; nec intra solum sacrum venale quidquam proponi sinant ; vt re appareat quod iam norunt per doctrinam omnes , esse domum orationis , non autem negotiationis.

Miserabilium personarum parochiæ suæ curam gerant paternam , præsertim vero vbi iuniores puellæ , aut viduæ sunt , quarum egestas graue periculum ostendit : atque in hoc ipso ita contendant , vt omnem etiam lapidẽ moueant ; quo casui , qui videtur instare , summa caritate occurrant.

Domus parochiales ordine ac disciplina sint reliquis exemplum. Curati omnino ad quodcumque vel vile ministerium feminas non adsciscant sibi in familiam , quæ aliquando infames corpore fuerint , vel infamibus domestico ministerio inseruierint , aut propter ætatem , & alia suspectæ esse possint. Mares etiam illos minime recipiant , qui publici blasphemæ sint , aut scelerosi , aut saltem in pascate confessi , & eucharistiatæ non fuerint. De feminis in ciuitatibus , præcipimus a vicariis generalibus episcoporum huiusmodi ministras , præuia aliqua cognitione probari : in opidis , pagis , & villis ab archidiaconis , seu vicariis foraneis regionum.

Discessus curatorum a parochiis vt propter animarum curam , quæ singulis obiicitur momentis alicui periculo , est inhibendus ; ita indulgendum necessitati , & temporum qualitati. Itaque sciant episcopi , eorumque vicarii licentiam discedendi in scriptis , gratisque non vltra bimestre

tempus, nisi ex graui causa, esse concedendam, sicut decreto Concilii Tridentini statutum fuit. Vt autem in ciuitatibus licentiam huiusmodi edicimus a vicariis generalibus in scriptis esse petendam; ita in opidis, pagis, & villis petendam decernimus a propriis vicariis foraneis pro facultate illis ab episcopo limitate concedenda. Si qua vero fuerit legitima causa, quo minus curatus aliquis apud ecclesiam suam residere possit, erit illa quidem legitime coram episcopo, aut eius vicario generali probanda: & si fuerit ex illis, quæ iusta videri, & reputari possit, licentiam scripto authentico comprehensam dare licebit; quarum licentiarum vel longi temporis residentia excusantium, vel breuioris ex causa momentanea, mandamus librum, seu regestum quamprimum fieri, vt quodcumque licentiæ huiusmodi videri, ac reuideri possint.

VII.

MONEMVS omnes in Domino absentiam iure permitte ex causis rationabilibus indulgeri, vt humanis sit necessitatibus consultum; non vt canonici ad luxum, & venationes, & illa, quæ modestiam clericalem non decent, per occasionem indultæ absentiae diffuant: quod illos meditari apud se, & perpendere æquum est. Absentiam ab ecclesia monemus omnino non suscipi dominici aduentus tempore, quadragesimæ, natiuitatis, resurrectionis, pentecostes, itemque corporis Christi, atque ita dimitti, vt dimidia saltem pars canonicorum, (saluo illorum iure, qui super his priuilegio fruerentur, viridi obseruantia stabilito;) in ecclesia remaneat.

Si qua extra ordinem causa grauior, & longioris absentiae necessitas, ex priuato etiam incommodo emerferit, illam decernimus ab episcopo seruatis seruandis cognosci; interim ad perceptionem distributionum quotidianarum absentem non admitti.

Ac vt distincte, quid hoc in genere vitandum, quid sequendum, cognosci ac decerni possit, statuimus, canonicis, seu beneficiis sine cura obtinentibus, quæ residentiam personalem requirunt, si ætate maiores triginta annis fuerint, licentiam vt proficiscantur ad studia in gymnasiis publicis obeunda denegandam, nisi studia iam cœpta perficere continuato cursu perseuerarint. Huiusmodi autem li-